

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 20490
Tarih : 15.10.2026

10/4719

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Halk TV'ye kayyım atanması ve yayınlarının kesilmesiyle yeniden gündeme gelen basın üzerindeki baskı ve sansür uygulamalarının, medya kuruluşlarına yönelik kayyım atamalarının, dijital erişim engellerinin ve gazetecilerin haberleri nedeniyle tutuklanmasının basın özgürlüğü, halkın haber alma hakkı ve demokratik siyasal yaşam üzerindeki sonuçlarının araştırılması; medyanın tek sesleşmesine yol açan hukuki ve kurumsal sorunların ortaya konulması ve özgür, bağımsız, çok sesli bir medya ortamını güvence altına alacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülistan Kılıç Koçyiğit
Kars Milletvekili
Grup Başkanvekili

Sezai Temelli
Muş Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

14 Ekim 2026 tarihinde Halk TV'nin merkezinde arama yapıldığı, yönetimine kayyım atandığı ve canlı haber yayınlarının kesildiği kamuoyuna yansımıştır. İşlemlerin, kanalın Yönetim Kurulu Başkanı hakkında yürütülen soruşturma kapsamında gerçekleştirildiği açıklanmıştır. Bir haber kanalının yönetiminin devralınmasıyla birlikte yayınlarının kesilmesi, şirket faaliyetlerine ilişkin bir işlemin toplumun bilgiye erişimini doğrudan etkileyen sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Halk TV'ye yönelik müdahale, basın üzerindeki baskı ve sansür uygulamalarının bağımsız haberciliğin varlığını sürdürme koşullarını nasıl etkilediğinin Meclis tarafından bütün yönleriyle ele alınmasını gerektirmektedir.

Haber kanallarının yayınlarına yönelik müdahalelerin geçmişteki örnekleri arasında İMC TV ve Hayat TV'nin kapatılması da bulunmaktadır. 2016'da OHAL kapsamında alınan kararlarla bu kanalların yayınları durdurulmuş, Ekim ayında kanal binalarına giren polis ekipleri yayın faaliyetini sona erdirmiştir. Daha yakın dönemde Flash Haber TV, Ekotürk TV, Habertürk TV ve Can Holding bünyesindeki diğer kanallar ile TELE1'in yönetimleri TMSF'ye devredilmiştir. Bianet'in 14 Ekim 2026 tarihli derlemesine göre, Mart 2025'ten Halk TV'ye yönelik işleme kadar kayyım kararı verilen televizyon kanalı sayısı 10'a ulaşmıştır. TELE1'de kayyımın göreve başlamasının ardından canlı haber yayınlarının durdurulması ve yayın akışının değiştirilmesi, medya kuruluşlarının yönetimine müdahalenin editoryal bağımsızlık bakımından sonuçlarını da ortaya koymaktadır. Farklı tarihlerde ve farklı gerekçelerle gerçekleştirilen bu işlemler, medyanın kamusal işlevini aşındıran uygulamaların sürekliliği bakımından değerlendirilmelidir.

Yayın kuruluşlarına yönelik bu uygulamalara, dijital alanda haber sitelerini ve sosyal medya hesaplarını hedef alan erişim engelleri eşlik etmektedir. ARTICLE 19, İfade Özgürlüğü Derneği ve İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün de aralarında bulunduğu 21 kuruluşun 12 Ekim 2026 tarihli ortak açıklamasında, yalnızca Eylül 2026'da X platformunda toplam 35 milyon takipçisi bulunan en az 1.270 hesap için erişim engeli kararı verildiği, platformun kararların en az yüzde 90'ını uyguladığı belirtilmiştir. Açıklamada Mezopotamya Ajansı ve soL Haber gibi haber kuruluşlarının, gazetecilerin, akademisyenlerin ve hak örgütlerinin hesaplarına getirilen engeller ile T24'ün 118 haberi gerekçe gösterilerek internet sitesinin ve X hesabının tamamına erişimin engellenmesi de yer almaktadır. JINNEWS'in sosyal medya hesaplarına 2026 yılı içinde art arda erişim engeli getirilmesi de bu kısıtlamaların diğer örneklerindendir.

Bu süreçte, fon kriziyle ilgili haber ve paylaşımlar da gazetecilere yönelik adli işlemlerin ve erişim engellerinin konusu olmuştur. Pusula Portföy'ün bazı fonlarında yatırımcılara yapılması gereken iade ödemelerinde temerrüde düştüğünü açıkladığı 15 Eylül 2026'dan itibaren kriz, kamuoyunun başlıca gündemlerinden biri hâline gelmiştir. Fon işlemlerindeki usulsüzlük ve siyasi bağlantı iddialarını haberleştiren iki gazeteci 9 Ekim 2026'da "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçlamasıyla tutuklanmış; diğer iki gazeteci hakkında ise adli kontrol uygulanmıştır. Yatırımcıların kayıplarının ve bu kayıplara yol açan işlemlerin kamuoyunca öğrenilmesi, gazetecilerin araştırma ve haber yayımlama imkânlarına bağlıdır. Bu haberlerin ardından gelen tutuklamalar ve erişim engelleri, kamu yararı taşıyan iddiaların tartışılmasını sınırlandırmakta ve basının iktidarı denetleme işlevi üzerinde baskı yaratmaktadır.

Kayım uygulamaları, yayınların durdurulması ve dijital erişim engelleriyle genişleyen baskı ve sansürün ortak sonucu, farklı toplumsal kesimlerin seslerini duyurabilecekleri alanın daralmasıdır. Haber kaynaklarının giderek azalması, yurttaşların karşılaştırma yaparak kanaat oluşturma imkânını zayıflatırken muhalefetin topluma ulaşmasını da güçleştirmektedir. Böyle bir ortamda tek seslilik, iktidarın işlemlerinin ve kamu kaynaklarının kullanımının bağımsız biçimde denetlenmesini engelleyen bir siyasal soruna dönüşmektedir. Yolsuzluk iddialarını, hak ihlallerini ve toplumsal talepleri haberleştiren yayınların susturulması, toplumun hesap sorma gücünü de aşındırmaktadır. Basın özgürlüğü ve medya çoğulculuğu, demokratik siyasetin ve halkın karar süreçlerine katılımının vazgeçilmez koşullarıdır.

Haber verme ve haber alma haklarının korunması, devletin anayasal ve uluslararası yükümlülükleri arasındadır. Anayasa'nın 26'ncı maddesi düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünü, 28'inci maddesi basın özgürlüğünü güvence altına almakta; devlete basın ve haber alma özgürlüklerini sağlayacak tedbirleri alma görevi vermektedir. Anayasa'nın 13'üncü maddesi temel haklara müdahalelerde demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine uyulmasını zorunlu kılmaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi ile Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmesi'nin 19'uncu maddesi de bilgi ve düşünceleri alma ve yayma özgürlüğünü korumaktadır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi, temel haklara ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların çatışması durumunda antlaşma hükümlerinin esas alınmasını öngörmektedir.

Bu güvenceler doğrultusunda, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ifade özgürlüğü içtihadında basının kamusal denetim işlevi ve medya çoğulculuğu demokratik toplumun temel unsurları olarak ele alınmaktadır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesinin 34 No.lu Genel Yorumu da devletin medya üzerinde ifade özgürlüğünü zedeleyen tekelci denetim kurmamasını ve çoğulculuğu desteklemesini öngörmektedir. Dolayısıyla kamu makamlarının yükümlülüğü, farklı görüşlerin serbestçe yayımlanabileceği ve yurttaşların bu görüşlere ulaşabileceği koşulları güvence altına almaktır. Şirket yönetimine yönelik bir tedbirin haber yayınlarını kesintiye uğratması veya belirli içeriklerin gerekçe gösterilerek bir haber kuruluşunun bütün dijital mecralarının kapatılması, bu yükümlülükler bakımından ciddi bir sorundur.

Anayasal ve uluslararası güvenceler ile yayın kuruluşlarının ve gazetecilerin karşı karşıya kaldığı uygulamalar arasındaki bu gerilim, tek tek işlemlere ilişkin açıklamalarla giderilemeyecek ölçüde yaygın bir baskı ve sansür sorununa dönüşmüştür. Son beş yılda medya kuruluşlarına yönelik kayıyım uygulamalarının yaygınlaşması ve yakın dönemde dijital erişim engellerinin genişlemesi, mevcut mevzuatın ve kurumsal denetimin basın özgürlüğünü korumadaki yeterliliğinin Meclis tarafından araştırılmasını zorunlu kılmaktadır. Bu araştırma, baskı ve sansürün farklı araçlarla birlikte yarattığı sonuçları ortaya koymalı; gazetecilerin çalışma koşulları ile editöryal bağımsızlığı, haber kaynaklarının gizliliğini ve halkın bilgiye erişimini koruyacak kalıcı güvencelerin oluşturulmasına katkı sunmalıdır.

Halk TV'ye yönelik müdahalenin de gösterdiği üzere, basın özgürlüğünün korunması ve medyanın tek sesleşmesinin önlenmesi Meclisin demokratik denetim sorumluluğunun parçasıdır. Basın üzerindeki baskıların ve sansürün toplumsal ve siyasal sonuçlarının ortaya konulması, bunları mümkün kılan hukuki ve kurumsal sorunların belirlenmesi ve özgür haberciliği güvence altına alacak önlemlerin geliştirilmesi için bir Meclis araştırması açılması gerekmektedir.